

Hoog tijd voor slimmer gebruik van de slimme meter!

Het is één van de grootste infrastructuurprojecten: alle huishoudens voorzien van een slimme meter. Waarom stoppen we daar zoveel geld in? Onder andere om 3,5% energiebesparing te realiseren. Maar de media staan bol van de dreigende mislukking van deze doelstelling. Logisch dat een slimme meter alleen er niet voor zorgt dat we slimmer met energie omgaan! We moeten de meetgegevens letterlijk in het zicht krijgen er echt iets mee doen. Maar een display krijgen we er nu niet bij.

Uit binnen- en buitenlands onderzoek blijkt dat het toevoegen van een schermje aan de slimme meter wél tot besparing leidt. Dat schermje kan het beste in de woonkamer staan zodat je het actuele energieverbruik kunt zien. Uit ons onderzoek in Rotterdam IJsselmonde bleek dat bewoners gemiddeld 5,6 % op elektriciteit en 6,9% op gas bespaarden. Dat is mooi € 120 besparing per jaar. En dat is een gemiddelde: sommige mensen kwamen niet in actie, anderen besparen meer dan 20%! Door simpelweg een schermje in de woonkamer neer te zetten, waarop je ook nog een bespaardoel kunt instellen, en waarop je blijft kijken naar je actuele verbruik. Apps op telefoons of laptop verdwijnen snel uit de aandacht en werken vaak met gegevens achteraf. De bewoners waren ook blij met een **eenvoudige** display. Zonder extra toeters en bellen. Voor een deel van de consumenten is het belangrijk dat zijn gegevens gewoon 'in huis' blijven, zonder het internet. Behoud van privacy en onafhankelijk van energieleverancier. Geen maandelijks terugkerende abonnementskosten.

Waarom koopt niet iedereen zo'n wonderding als het klopt dat je het in een jaar tijd terugverdient? Uit onderzoek blijkt dat de meeste mensen minder rationeel zijn dan plannenmakers soms denken. Ook al reken je het voor, veel mensen kunnen of willen die 100 euro niet op tafel leggen. Ze hebben deze euro's niet over of zien het als betalen voor iets dat ze zelf moeten doen. In zekere zin klopt dat ook: minder energie gebruiken doe je zelf. Verder denkt een deel: 'liever nu € 100 in de hand dan over een maand kans op € 110. De losse verkoop van eenvoudige in-home displays vlot dus niet erg. Marktaanbieders krijgen de businesscase eenvoudigweg niet rond voor een display zonder abonnement.

De investering in de ombouw van alle meters kost ons samen 3,3 Miljard. Aan de baten kant is gerekend op 3,5% besparing. Die wordt nu niet gehaald als we het aan de markt overlaten. Dan lijkt er veel geld gestopt in een operatie, die weinig oplevert. Doet denken aan het spoor debacle: we leggen een hogesnelheidslijn aan, maar er is geen rijdende trein. De rijksoverheid kijkt machteloos toe. Gevangen in het geloof dat de markt vrij moet zijn en dat je daar niet in moet ingrijpen. Maar: is de grootschalige invoering van de slimme meter ook niet een vorm ingrijpen in de markt?!

Gelukkig zijn er gemeenten en woningcorporaties die het project willen oppakken en zoeken naar wegen om simpele en effectieve in-home displays laagdrempelig beschikbaar te maken voor bewoners. Zij weten dat je die displays niet zomaar even door de brievenbus of schoorsteen moet gooien. Om ze goed in gebruik te nemen, is een korte uitleg, bijvoorbeeld door een energiecoach aan huis, nodig. Als de rijksoverheid nog iets wil redden van de grote investering, kan

ze de kans nu grijpen en samen met gemeenten grootschalig displays aanbieden. De kosten hiervan zijn een fractie van die van de slimme meters.

Deze week organiseerden we samen met het Wijksteunpunt Wonen in Amsterdam een informatiebijeenkomst over de slimme meter die in de wijk in de komende periode wordt aangeboden. Het was loeidruk, veel mensen waren opvallend geïnteresseerd in energiebesparing, voor hen telt elke euro. Ze waren alleen heftig teleurgesteld toen bleek dat bij alle vernieuwing in de meterkast juist het laatste stukje ontbrak. Het enige stukje waar ze juist wél in geïnteresseerd waren, een display die de meter juist uit de kast haalt. Een display die gemakkelijk laat zien waar ze aan toe zijn en waarmee ze zelf hun energieverbruik kunnen besturen. Laten we hopen de we deze mensen binnenkort blij kunnen maken met een hulpmiddel waarmee ze wél slim gebruik kunnen maken van hun slimme meter.

*Ernestine Elkenbracht, onafhankelijk adviseur bij Quintens advies & oplossingen
(Laan van Chartroise 166c, 3572 JH Utrecht, tel: 06 50637017, elk@quintens.nl)*